

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**8^η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 8^ο

Στην Πάτρα σήμερα στις 24-5-2012, ημέρα Πέμπτη και ώρα 16.00' στην αίθουσα του πρώην Εργοστασίου Λαδόπουλου (Ακτή Δυμαίων 50) προσήλθε σε Συνεδρίαση το Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Ελλάδας, ύστερα από την υπ' αριθ. 123351/794/18-5-2012 γραπτή πρόσκληση του Προέδρου του η οποία εκδόθηκε νομότυπα και δόθηκε σε όλους τους κ.κ. Περιφερειακούς Συμβούλους, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3852/2010 (άρθρ.167 παρ. 2).

Στη Συνεδρίαση παρευρέθησαν επί του συνόλου πενήντα ένα (51) μελών, τα παρακάτω μέλη :

- 1) Καρπέτας Κωνσταντίνος-Πρόεδρος , 2) Μπουχάγιερ Αριστείδης – Αντιπρόεδρος, 3) Παπακωνσταντίνου Κων/νος– Γραμματέας,
- 4) Αγγελόπουλος Γεώργιος , 5) Αθανασόπουλος Γεώργιος,
- 6) Αυγέρης Σάββας, 7) Αχιλλεόπουλος Πέτρος, 8) Βάλαρης Δημήτριος,
- 9)Γαρουφαλής Νικόλαος, 10)Γεωργιόπουλος Γεώργιος, 11)Δουγένης Δημήτριος, 12)Ζαχαροπούλου-Στούμπου Αδαμαντία, 13)Καραθανασόπουλος Νικόλαος, 14) Καρανίκας Κωνσταντίνος, 15)Καραπάνος Γεώργιος,
- 16)Κελεπούρης Ανδρέας, 17)Κοκκαλιάρη-Λάσκαρη Νικολέττα,
- 18)Κωνσταντοπούλου Αναστασία, 19) Μαρίνος Ανδρέας, 20)Μαυρόγιαννης Διονύσιος, 21)Μητρόπουλος Ανδρέας, 22)Μιχαλόπουλος Νικόλαος ,
- 23)Μπαλκάμος Ευγένιος, 24)Μπουγάς Κων/νος, 25) Ντάτσικα Γεωργία,

26)Παπαναστασίου Γεώργιος, 27)Παππάς Γεώργιος, 28)Πετρόπουλος Αθανάσιος, 29)Πετρόπουλος Χρήστος, 30) Πλαστήρα-Σπανού Ειρήνη, 31)Πλατανιάς Παναγιώτης, 32)Πυλαρινός Νικόλαος, 33)Σακελλαρόπουλος Παναγιώτης, 34)Σκαρτσιάρης Ανδρέας, 35)Σολτάτος Γεώργιος, 36)Σταθακόπουλος Ευστάθιος, 37) Σταρακά Χριστίνα, 38) Σταυρόπουλος Χρήστος, 39)Στούπας Παναγιώτης, 40)Τσάνης Νικόλαος, 41) Τσόγκας Γεώργιος, 42) Υφαντής Νικόλαος, 43) Φεσσιάν Γεράσιμος,44) Φωτόπουλος Τρύφων, 45)Χατζηλάμπρου Βασίλειος, 46)Χριστογιάννης Γεώργιος, 47)Χριστοδουλόπουλος Χρήστος.

Στη συνεδρίαση δεν προσήλθαν καίτοι προσκλήθηκαν τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου κ.κ. Δεσύλλας Δημήτριος, Κάτρης Γεώργιος, Σκαρμούτσος Γεώργιος και Φαρμάκης Νεκτάριος.

Στη συνεδρίαση παρευρέθησαν: Ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας κ. Απόστολος Κατσιφάρας ,οι κ.κ. Αντιπεριφερειάρχες Περιφερειακών Ενοτήτων Αιτωλοακαρνανίας κ.Βασίλειος Αντωνόπουλος, Αχαΐας κ. Γρηγόρης Αλεξόπουλος και Ηλείας κ.Χαράλαμπος Καφύρας, υπηρεσιακοί παράγοντες, πολίτες και δημοσιογράφοι.

Χρέη γραμματέων άσκησαν οι υπάλληλοι της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Θεοδωροπούλου Δήμητρα και Μολφέση Βασιλική.

Αφού διαπιστώθηκε νόμιμη απαρτία, ο Πρόεδρος κηρύσσει την έναρξη της συνεδρίασης.

Στη συνέχεια ο Πρόεδρος εισάγει προς συζήτηση το 7^ο θέμα ημερήσιας διάταξης με τίτλο : «Έγκριση σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας του Δήμου Κρέστενας - Ανδρίτσαινας και της Αναπτυξιακής Εταιρείας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Α.Ε. ΟΤΑ, για την υλοποίηση του έργου με τίτλο «Διενέργεια εδαφολογικών αναλύσεων στις καλλιεργούμενες εκτάσεις της πρώην λίμνης Αγουλινίτσας», δίνοντας το λόγο στον Πρόεδρο της Αναπτυξιακής Εταιρείας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Ανώνυμης Εταιρείας ΟΤΑ, κ. Παν. Πλατανιά, που είναι εισηγητής του θέματος και που αναφέρεται στην υπ. αριθ. 304/20-4-2012 γραπτή εισήγησή του, ως εξής:

«Για την υλοποίηση του έργου με τίτλο ««διενέργεια εδαφολογικών αναλύσεων στις καλλιεργούμενες εκτάσεις της πρώην λίμνης Αγουλινίτσας» συνολικού προϋπολογισμού 38.130,00€ (συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.), προτείνεται η σύναψη προγραμματικής σύμβασης (σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 100 του Ν. 3852/2010) μεταξύ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, του Δήμου Κρέστενας – Ανδρίτσαινας και της Αναπτυξιακής Εταιρείας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Ο βασικός σκοπός του έργου είναι η συνεργασία των συμβαλλόμενων μερών προκειμένου να πραγματοποιηθούν εδαφολογικές αναλύσεις στο σύνολο της καλλιεργούμενης έκτασης της πρώην λίμνης Αγουλινίτσας προκειμένου να διαπιστωθεί η σημερινή κατάσταση της γονιμότητας των εδαφών καθώς και οι δυνατότητες βελτίωσης. Με την διενέργεια των αναλύσεων θα προταθούν λύσεις αντιμετώπισης των εδαφολογικών προβλημάτων που θα ανακύψουν δίνοντας την ευκαιρία στους αγρότες της περιοχής να γνωρίζουν πριν καλλιεργήσουν πως θα πρέπει να διαχειριστούν τα εδάφη.

Στο σχέδιο της Π.Σ. καθορίζεται με σαφή τρόπο το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο και το ειδικότερο περιεχόμενο της κάθε ενέργειας που αναλαμβάνουν να εκτελέσουν οι συμβαλλόμενοι φορείς.

Συγκεκριμένα:

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος αναλαμβάνει τα εξής:

- να διαθέσει έναν (1) εκπρόσωπο μαζί με τον αναπληρωτή του για την παρακολούθηση και την παραλαβή του έργου.
- να παρέχει κάθε διευκόλυνση για την υλοποίηση του έργου, διαθέτοντας έμπειρα στελέχη της, στα πλαίσια των δυνατοτήτων της.
- τη χρηματοδότηση του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 8 της παρούσας

Ο Δήμος Κρέστενας - Ανδρίτσαινας αναλαμβάνει τα εξής:

- να διαθέσει έναν (1) εκπρόσωπο μαζί με τον αναπληρωτή του για την παρακολούθηση και την παραλαβή του έργου.
- να παρέχει κάθε διευκόλυνση για την υλοποίηση του έργου, διαθέτοντας έμπειρα στελέχη της, στα πλαίσια των δυνατοτήτων της.
- τη χρηματοδότηση του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 8 της παρούσας
- να συμβάλει μέσω των υπηρεσιών του Δήμου και κυρίως της γεωτεχνικής υπηρεσίας, στη διάχυση των αποτελεσμάτων των εδαφολογικών αναλύσεων καθώς και των προτάσεων για τη βελτίωση της γονιμότητας των εδαφών σε φορείς που δραστηριοποιούνται στον αγροτικό χώρο

Η Αναπτυξιακή Εταιρεία Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας αναλαμβάνει τα εξής:

- να διαθέσει έναν (1) εκπρόσωπο μαζί με τον αναπληρωτή του για την παρακολούθηση και την παραλαβή του έργου.
- να εκτελέσει το αντικείμενο της Σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τις Ανώνυμες Εταιρείες Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- να τηρεί με σχολαστικότητα τις υποδείξεις της Επιτροπής Παρακολούθησης και να παραδώσει το έργο σύμφωνα με το άρθρο 5 της παρούσας.

- να εκδώσει θεωρημένο τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών προς την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και το Δήμο Κρέστενας – Ανδρίτσαινας για κάθε ποσό που θα εισπράττει.
- να συμβάλει στη διάχυση των αποτελεσμάτων των εδαφολογικών αναλύσεων καθώς και των προτάσεων για τη βελτίωση της γονιμότητας των εδαφών σε φορείς που δραστηριοποιούνται στον αγροτικό χώρο με ημερίδα που θα πραγματοποιήσει στο Δήμο Κρέστενας - Ανδίτσαινας.
- να θέτει στη διάθεση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των δράσεων και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία του έργου.
- την ενημέρωση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την πρόοδο του έργου.
- τη συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και το Δήμο Κρέστενας - Ανδρίτσαινας για όλα τα θέματα που αφορούν την υλοποίηση του έργου.

Εισηγούμεστε

1. Την Έγκριση σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, του Δήμου Κρέστενας - Ανδρίτσαινας και της Αναπτυξιακής Εταιρείας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την υλοποίηση του έργου με τίτλο **«διενέργεια εδαφολογικών αναλύσεων στις καλλιεργούμενες εκτάσεις της πρώην λίμνης Αγουλινίτσας».**
2. Την έγκριση του συνημμένου σχεδίου της Προγραμματικής Σύμβασης.
3. Τον ορισμό ενός περιφερειακού συμβούλου ως τακτικού μέλους με τον αναπληρωματικό του στην Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης της Προγραμματικής Σύμβασης.
4. **Την εγγραφή στους ΚΑΠ 2012 της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας του ποσού των 36.900,00€ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.**
5. Να εξουσιοδοτηθεί ο Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Ηλείας κ. Χαράλαμπος Καφύρας για την υπογραφή της προγραμματικής σύμβασης».

Πριν τη λήψη της παρούσας απόφασης είχαν αποχωρήσει οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ. Αυγέρης Σάββας, Αχιλλεόπουλος Πέτρος, Δουγένης Δημήτριος, Καραθανασόπουλος Νικόλαος, Καρανίκας Κωνσταντίνος, Μαρίνος Ανδρέας, Μιχαλόπουλος Νικόλαος, Πλαστήρα-Σπανού Ειρήνη, Σκαρτσιάρης Ανδρέας, Σταυρόπουλος Χρήστος, Στούπας Παναγιώτης, και Τσάνης Νικόλαος.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο αφού άκουσε τον εισηγητή, τον πρόεδρο, και τους λοιπούς ομιλητές που ανέπτυξαν τις απόψεις τους επί του ανωτέρω, κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΟΜΟΦΩΝΑ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

1. Εγκρίνει την σύναψη Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, του Δήμου Κρέστενας - Ανδρίτσαινας και της Αναπτυξιακής Εταιρείας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Ανώνυμης Εταιρείας Ο.Τ.Α., για την υλοποίηση του έργου με τίτλο: **«Διενέργεια εδαφολογικών αναλύσεων στις καλλιεργούμενες εκτάσεις της πρώην λίμνης Αγουλινίτσας».**
2. Εγκρίνει το Σχέδιο της Προγραμματικής Σύμβασης που έχει ως εξής:

<p style="text-align: center;">ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ « ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΔΑΦΟΛΟΓΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΩΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΑΓΟΥΛΙΝΙΤΣΑΣ »</p>

Στον Πύργο, σήμερα.....2012, οι παρακάτω συμβαλλόμενοι :

1. Η **Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος** που εδρεύει στον Πάτρα και εκπροσωπείται νόμιμα από τον Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Ηλείας κ. **Καφύρα Χαράλαμπο**
2. Ο **Δήμος Κρέστενας - Ανδρίτσαινας**, που εδρεύει στη Κρέστενα και εκπροσωπείται νόμιμα από τον Δήμαρχο κ. **Μπαλιούκο Διονύσιο**
3. Η **Αναπτυξιακή Εταιρεία Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Α.Ε. ΟΤΑ**, που εδρεύει στον Πύργο, 28^{ης} Οκτωβρίου 54 και εκπροσωπείται νόμιμα από τον Πρόεδρο κ. **Πλατανιά Παναγιώτη**

Λαμβάνοντας υπόψη :

1. Την υπ' αριθ. Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδος
2. Την υπ' αριθ. Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Κρέστενας - Ανδρίτσαινας
3. Την υπ' αριθ. Απόφαση του Δ.Σ. της Αναπτυξιακής Εταιρείας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

Συμφωνούν, συνομολογούν και συναποδέχονται τα εξής :

Άρθρο 1

Νομική Βάση και Περιεχόμενα Σύμβασης

Νομική βάση της παρούσης είναι το άρθρο 100 του ν. 3852/2010 για τη «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», το άρθρο 225 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, ν. 3463/2006 όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 30 του Ν 3536/ΦΕΚ Α 42/23-2-2007 «Ειδικές ρυθμίσεις θεμάτων μεταναστευτικής πολιτικής και λοιπών ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης» και τροποποιήθηκε με το άρθρο 24, παρ. 7 του Ν. 3613/ΦΕΚ Α 263/23-11-2007 «Ρυθμίσεις θεμάτων Ανεξάρτητων Αρχών, Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης και λοιπών ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών».

Η Σύμβαση αυτή περιέχει :

1. Νομική Βάση και Περιεχόμενα Σύμβασης
2. Προοίμιο
3. Σκοπός
4. Αντικείμενο της σύμβασης
5. Χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης
6. Γεωγραφική περιοχή εφαρμογής του έργου
7. Προϋπολογισμός
8. Πόροι – χρηματοδότηση
9. Υποχρεώσεις – Δικαιώματα συμβαλλομένων
10. Επιτροπή παρακολούθησης της προγραμματικής σύμβασης
11. Καταγγελία Σύμβασης
12. Παράρτημα

Άρθρο 2

Προοίμιο

Η λίμνη της Αγουλινίτσας ήταν ένας πλούσιος υδροβιότοπος αποτελώντας σταθμό πολλών υδρόβιων πουλιών αλλά και ανάπτυξης εξαιρετικής ποιότητας χελιού. Το έτος 1969 αποξηράνθηκε και η έκταση που αποκαλύφθηκε ήταν περίπου 27.500 στρέμματα. Αμέσως μετά την αποξήρανση αναπτύχθηκε στραγγιστικό και αρδευτικό δίκτυο το οποίο παραμένει μέχρι σήμερα και έχει την φροντίδα τους ο Τ.Ο.Ε.Β. Επιταλίου. Μετά την ολοκλήρωση αυτού του έργου εκμισθώνονται από την Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας 20.000 στρέμματα κάθε χρόνο σε περίπου 960 κατοίκους των όμορων προς αυτήν κοινοτήτων Επιταλίου, Αгриδίου,

Ανεμοχωρίου, Ραχών, Άνω Σαμικού, Καλλικώμου, και Κάτω Σαμικού. Οι καλλιέργειες που συνήθως γίνονται είναι βαμβάκι, τριφύλλι και αραβόσιτος και λιγότερα κηπευτικά, ενώ κάποιες άγονες εκτάσεις χρησιμοποιούνται από κτηνοτρόφους.

Οι εντατικές καλλιέργειες για πολλά χρόνια, με στόχο την επίτευξη της μεγιστοποίησης της παραγωγής γεωργικών αγαθών, σε συνδυασμό με τις κλιματολογικές – περιβαλλοντικές συνθήκες στην περιοχή της λίμνης Αγουλινίτσας έχουν προκαλέσει πολλαπλές καταπονήσεις στο εδαφικό περιβάλλον και υποβάθμιση του εδάφους. Επίσης η μεγάλη κατανάλωση νερού και η εκμηχάνιση όπως επίσης και η ανάγκη εφαρμογής αγροχημικών προϊόντων κάτω από ορισμένες περιβαλλοντικές και τεχνικές συνθήκες έχουν πολύ αρνητικές επιπτώσεις στη δομή του εδάφους και στην αύξηση του κινδύνου ερήμωσης.

Ως υποβάθμιση του εδάφους καλούμε τη μόνιμη και μη αναστρέψιμη μεταβολή της δομής και της λειτουργίας του εδάφους. Η υποβάθμιση αυτή προκαλείται από φυσική, χημική ή βιολογική καταπόνηση του εδάφους λόγω κυρίως ανθρωπίνων δραστηριοτήτων. Η υποβάθμιση της γης είναι αποτέλεσμα μιας πολύ μεγάλης επιβάρυνσης σε ένα οικοσύστημα. Η οικονομική διάσταση της υποβάθμισης αυτής είναι πολύ δύσκολο να υπολογισθεί γιατί δεν γίνεται εύκολα άμεσα αντιληπτή από τους παραγωγούς. Σε μακροπρόθεσμο όμως ορίζοντα ο κίνδυνος είναι μεγάλος και μάλιστα μη αντιστρέψιμος με συνέπειες κυρίως οικονομικές και κοινωνικές στις τοπικές κοινωνίες της περιοχής.

Οι σημαντικότερες διεργασίες υποβάθμισης στην αρδευόμενη γεωργία είναι η αλάτωση του εδάφους, η υπερεκμετάλλευση των υδατικών πόρων, η ρύπανση των εδαφών από φυτοφάρμακα και λιπάσματα, η διάβρωση του εδάφους και οι μεταβολές στο τοπίο, η ρύπανση από βαριά μέταλλα και η απώλεια οργανικής ουσίας. Αναλυτικά:

- **Αλάτωση του εδάφους:** η γρήγορη ανάπτυξη της αρδευόμενης γεωργίας τις τελευταίες δεκαετίες έχει οδηγήσει στην αύξηση της συγκέντρωσης των αλάτων στο έδαφος και το νερό. Η συχνή χρήση των υπόγειων νερών ή των λυμάτων χαμηλής ποιότητας έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση των αλάτων στο έδαφος. Το πρόβλημα γίνεται μεγαλύτερο σε ημιξηρες Μεσογειακές κλιματικές συνθήκες, όπου η μεγάλη εξατμισοδιαπνοή κατά τη θερινή περίοδο προκαλεί την ανοδική τριχοειδή κίνηση του νερού στο έδαφος και τη συσσώρευση αλάτων στην επιφάνεια. Τα διαλυτά άλατα έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στα φυτά και στις αποδόσεις αυτών. Επιπλέον, το έδαφος χάνει την παραγωγικότητα του και υποβαθμίζεται.
- **Υπερεκμετάλλευση υπόγειων νερών:** πολλές από τις αρδευόμενες εκτάσεις βρίσκονται στις παράκτιες περιοχές, όπου συχνά υπάρχει μεγάλη αστική και βιομηχανική δραστηριότητα. Η υπερεκμετάλλευση των υπόγειων νερών επιτρέπει το νερό της θάλασσας να διεισδύσει στα υδροφόρα στρώματα υποβαθμίζοντας την ποιότητα νερού, εξ αιτίας της αύξησης των αλάτων. Το φαινόμενο αυτό μπορεί να παρατηρηθεί και σε απομακρυσμένες από τις ακτές περιοχές, λόγω της εξάπλωσης της εντατικής γεωργίας, που απαιτεί νερό άρδευσης περισσότερο από αυτό που υπάρχει στους ποταμούς και χειμάρρους. Συνεπώς είναι απαραίτητο να χρησιμοποιηθούν τα υπόγεια ύδατα. Το πρόβλημα είναι ότι οι βροχές δεν είναι αρκετές, ώστε να εκπληρώσουν τη ποσότητα του νερού που χρησιμοποιήθηκε και έτσι η συγκέντρωση αλάτων (χλωρίου, ανθρακικών αλάτων νατρίου και μαγνησίου και θειικών αλάτων ασβεστίου) αυξάνουν σημαντικά και υποβαθμίζουν την ποιότητα του νερού.
- **Ρύπανση του εδάφους από φυτοφάρμακα και λιπάσματα:** η κύρια πηγή νιτρικών στα υπόγεια νερά είναι η γεωργική δραστηριότητα (τα πλεονάσματα θρεπτικών στοιχείων, όπως υπολογίζονται από το ισοζύγιο αζώτου). Σε μερικές περιπτώσεις οι ποσότητες είναι υπερβολικές και, δεδομένου ότι αυτές οι ουσίες είναι πολύ διαλυτές, η έκπλυση αυτών είχε επιπτώσεις στα υπόγεια νερά και στα ποτάμια. Συνολικά, οι

ουσίες αυτές στο έδαφος μπορούν να προκαλέσουν σοβαρά προβλήματα υποβάθμισης, που οδηγούν στην ερημοποίηση.

- **Διάβρωση του εδάφους:** η άροση και η απομάκρυνση της βλάστησης αφήνουν το έδαφος ακάλυπτο και εκτεθειμένο στους διαβρωτικούς παράγοντες (βροχή και άνεμος). Το έδαφος δέχεται μικρότερες ποσότητες οργανικής ουσίας και ο χούμος ανοργανοποιείται γρηγορότερα, λόγω της άροσης και των υψηλών θερμοκρασιών. Η χρήση των βαρέων μηχανημάτων συμπιέζει το έδαφος και αυξάνει την απορροή. Η υπερβολική άροση μειώνει την τραχύτητα της επιφάνειας και καταστρέφει τα συσσωματώματα που στη συνέχεια διασπώνται εύκολα και απομακρύνονται με τη απορροή του νερού. Η διάβρωση του εδάφους προκαλεί συνεχή μείωση στην περιεκτικότητα σε θρεπτικά στοιχεία, υποβάθμιση της δομής, μείωση του βάθους του εδάφους και συνεπώς μείωση της ικανότητας συγκράτησης νερού και θρεπτικών στοιχείων.
- **Μεταβολές στο τοπίο:** η αντίληψη για το τοπίο από μεγάλο μέρος του πληθυσμού είναι πολύ σημαντική. Ο χαρακτήρας του προκύπτει από την αλληλεπίδραση των φυσικών και ανθρώπινων παραγόντων. Το τοπίο μπορεί εύκολα να υποβαθμιστεί και να χάσει την ελκυστικότητά του, εάν οι δυσμενείς πολιτικές γεωργικής πρακτικής συνεχιστούν ανεξέλεγκτα. Συνεπώς η πιθανή απώλεια του τοπίου, σε συνδυασμό με την οικολογική, λειτουργική, δομική και πολιτιστική αξία που τα φυσικά και ημιφυσικά τοπία έχουν, καθιστά απαραίτητη την αξιολόγηση της κατάστασης και την ανάπτυξη πολιτικών προστασίας.
- **Οξίνιση:** είναι το αίτιο απελευθέρωσης μεγάλης ποσότητας κατιόντων στο εδαφικό διάλυμα όπως σιδήρου, αργιλίου, ασβεστίου, μαγνησίου και βαρέων μετάλλων. Αυτή η διαδικασία επιταχύνεται τα τελευταία χρόνια από ανθρώπινες δραστηριότητες όπως οι εκπομπές ενώσεων θείου και αζώτου από τη καύση ορυκτών καυσίμων και από βιομηχανικές δραστηριότητες. Μπορεί ακόμα να επιταχυνθεί από τη χρήση λιπασμάτων και το συνεχές ξέπλυμα του εδάφους. Η διαδικασία οξίνισης του εδάφους επιταχύνεται και από αλόγιστη χρήση αζωτούχων λιπασμάτων, από την απομάκρυνση από το έδαφος των βασικών κατιόντων με τη σοδειά, από την αναδάσωση με κωνοφόρα και από τη στράγγιση των υδροτόπων.
- **Ρύπανση από βαριά μέταλλα:** η ρύπανση του εδάφους με βαριά μέταλλα όπως κάδμιο, μόλυβδο, χρώμιο, χαλκό, ψευδάργυρο, υδράργυρο και αρσενικό αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα. Οι αιτίες της μόλυνσης βρίσκονται κυρίως στη βιομηχανία, στη γεωργία, στη χρήση καυσίμων και στη κυκλοφορία οχημάτων. Τα βαριά μέταλλα συσσωρεύονται στο έδαφος όπου δεσμεύονται από τα τεμαχίδια του εδάφους. Από εκεί μπορούν να αποδεσμευτούν λόγω της οξίνισης του εδάφους στο εδαφικό διάλυμα από όπου τα παραλαμβάνουν οι μικροοργανισμοί και οι ρίζες των φυτών ή διηθούνται στα υπόγεια νερά μολύνοντας τη τροφική αλυσίδα ή υποβαθμίζοντας τη ποιότητα του πόσιμου νερού.
- **Απώλεια της οργανικής ουσίας:** η εντατική καλλιέργεια της γης μπορεί να μειώσει σοβαρά τη περιεκτικότητα της οργανικής ουσίας του εδάφους. Άλλες αιτίες είναι και η εγκατάλειψη της αμειψισποράς καθώς και το κάψιμο της καλαμιάς. Η μείωση της οργανικής ουσίας του εδάφους μειώνει τη δυνατότητα συγκράτησης υγρασίας, αποθήκευσης θρεπτικών στοιχείων και προσρόφησης και δέσμευσης μολυσματικών ουσιών. Όταν συμβαίνουν όλα τα προηγούμενα τότε χάνεται η σταθερότητα του εδάφους και καθίσταται πλέον επιρρεπές στη διάβρωση, το ξέπλυμα και την επιφανειακή απορροή.

Άρθρο 3

Σκοπός

Σκοπός της παρούσας σύμβασης είναι η συνεργασία των συμβαλλόμενων μερών προκειμένου να πραγματοποιηθούν εδαφολογικές αναλύσεις στο σύνολο της καλλιεργούμενης έκτασης της πρώην λίμνης Αγουλινίτσας προκειμένου να διαπιστωθεί η σημερινή κατάσταση της γονιμότητας των εδαφών καθώς και οι δυνατότητες βελτίωσης. Με την διενέργεια των αναλύσεων θα προταθούν λύσεις αντιμετώπισης των εδαφολογικών προβλημάτων που θα ανακύψουν δίνοντας την ευκαιρία στους αγρότες της περιοχής να γνωρίζουν πριν καλλιεργήσουν πως θα πρέπει να διαχειριστούν τα εδάφη.

Άρθρο 4

Αντικείμενο της Προγραμματικής Σύμβασης

Αντικείμενο της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης είναι «η διενέργεια εδαφολογικών αναλύσεων στις καλλιεργούμενες εκτάσεις της πρώην λίμνης Αγουλινίτσας».

Ειδικότερα το αντικείμενο του έργου θα περιλαμβάνει:

1. Δειγματοληψία εδάφους.
2. Προετοιμασία δείγματος.
3. Εδαφολογική ανάλυση (pH-υδατικό αιώρημα, διαθέσιμος φώσφορος - τροποποιημένη Olsen, υπολειμματικό άζωτο - εκχύλιση με KCl, ηλεκτρική αγωγιμότητα - πάστα κορεσμού, ανθρακικό ασβέστιο - Bernard ή Sikora, κάλιο - εκχύλιση με CH₃COONH₄ και οργανική ουσία - ξηρή καύση).
4. Εκτίμηση της γονιμότητας των εδαφών.
5. Προτάσεις για τη βελτίωση της γονιμότητας των εδαφών.

Άρθρο 5

Χρονοδιάγραμμα Εκτέλεσης της Σύμβασης

Η έναρξη της ισχύος της παρούσας ξεκινά από την ημερομηνία υπογραφής της. Το φυσικό αντικείμενο του έργου θα πρέπει να περατωθεί το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2012. Το Χρονοδιάγραμμα θα τροποποιηθεί μόνο στην περίπτωση που η τροποποίησή του εγκριθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης του άρθρου 10 της παρούσας.

Άρθρο 6

Γεωγραφική περιοχή εφαρμογής της Προγραμματικής Σύμβασης

Η γεωγραφική περιοχή στην οποία αναφέρεται το αντικείμενο της σύμβασης ορίζεται από τα γεωγραφικά όρια της Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας και συγκεκριμένα από τα γεωγραφικά όρια της πρώην λίμνης Αγουλινίτσας.

Άρθρο 7

Προϋπολογισμός

Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε 38.130,00 ευρώ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. (31.000,00€ + 7.130,00€ Φ.Π.Α. 23%).

Άρθρο 8

Πόροι - Χρηματοδότηση

5.1 Το έργο θα χρηματοδοτηθεί ως εξής:

- από την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας θα διατεθούν από τους ΚΑΠ 36.900,00€ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.
- από το Δήμο Κρέστενας – Ανδρίτσαινας θα διατεθούν από τους ΚΑΠ 1.230,00€ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.

5.2 Η εκτέλεση του αντικείμενου της Σύμβασης θα γίνει από την Αναπτυξιακή Εταιρεία Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τις Ανώνυμες Εταιρείες Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

5.3 Η Αναπτυξιακή Εταιρεία Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την πληρωμή του αντικείμενου της σύμβασης θα εκδώσει προς την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και το Δήμο Κρέστενας – Ανδρίτσαινας θεωρημένο Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών

Άρθρο 9

Υποχρεώσεις- Δικαιώματα των Συμβαλλόμενων

Για την πραγματοποίηση του αντικείμενου της παρούσας σύμβασης, τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος αναλαμβάνει τα εξής:

- να διαθέσει έναν (1) εκπρόσωπο μαζί με τον αναπληρωτή του για την παρακολούθηση και την παραλαβή του έργου.
- να παρέχει κάθε διευκόλυνση για την υλοποίηση του έργου, διαθέτοντας έμπειρα στελέχη της, στα πλαίσια των δυνατοτήτων της.
- τη χρηματοδότηση του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 8 της παρούσας

Ο Δήμος Κρέστενας - Ανδρίτσαινας αναλαμβάνει τα εξής:

- να διαθέσει έναν (1) εκπρόσωπο μαζί με τον αναπληρωτή του για την παρακολούθηση και την παραλαβή του έργου.
- να παρέχει κάθε διευκόλυνση για την υλοποίηση του έργου, διαθέτοντας έμπειρα στελέχη της, στα πλαίσια των δυνατοτήτων της.
- τη χρηματοδότηση του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 8 της παρούσας
- να συμβάλει μέσω των υπηρεσιών του Δήμου και κυρίως της γεωτεχνικής υπηρεσίας, στη διάχυση των αποτελεσμάτων των εδαφολογικών αναλύσεων καθώς και των προτάσεων για τη βελτίωση της γονιμότητας των εδαφών σε φορείς που δραστηριοποιούνται στον αγροτικό χώρο

Η Αναπτυξιακή Εταιρεία Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας αναλαμβάνει τα εξής:

- να διαθέσει έναν (1) εκπρόσωπο μαζί με τον αναπληρωτή του για την παρακολούθηση και την παραλαβή του έργου.
- να εκτελέσει το αντικείμενο της Σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τις Ανώνυμες Εταιρείες Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- να τηρεί με σχολαστικότητα τις υποδείξεις της Επιτροπής Παρακολούθησης και να παραδώσει το έργο σύμφωνα με το άρθρο 5 της παρούσας.
- να εκδώσει θεωρημένο τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών προς την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και το Δήμο Κρέστενας – Ανδρίτσαινας για κάθε ποσό που θα εισπράττει.
- να συμβάλει στη διάχυση των αποτελεσμάτων των εδαφολογικών αναλύσεων καθώς και των προτάσεων για τη βελτίωση της γονιμότητας των εδαφών σε φορείς που δραστηριοποιούνται στον αγροτικό χώρο με ημερίδα που θα πραγματοποιήσει στο Δήμο Κρέστενας - Ανδρίτσαινας.
- να θέτει στη διάθεση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των δράσεων και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία του προγράμματος.
- να θέτει στη διάθεση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των δράσεων και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία του προγράμματος.
- την ενημέρωση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την πρόοδο του έργου σε τακτά χρονικά διαστήματα.
- τη συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και το Δήμο Κρέστενας - Ανδρίτσαινας για όλα τα θέματα που αφορούν την υλοποίηση του έργου.

Άρθρο 10

Επιτροπή Παρακολούθησης της Προγραμματικής Σύμβασης

Μεταξύ των συμβαλλόμενων συμφωνείται να συσταθεί Επιτροπή που θα παρακολουθεί τους όρους της παρούσας Σύμβασης και την πρόοδο των εργασιών.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης θα είναι τριμελής και θα απαρτίζεται από έναν (1) εκπρόσωπο από της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος μαζί με τον αναπληρωτή του από έναν (1) εκπρόσωπο του Δήμου Κρέστενας - Ανδρίτσαινας με τον αναπληρωτή του καθώς και από έναν (1) εκπρόσωπο της Αναπτυξιακής Εταιρείας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι ορίζονται ως ακολούθως:

A. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ:

- 1): Τακτικό Μέλος
- 2): Αναπληρωματικό Μέλος

B. ΔΗΜΟΣ ΚΡΕΣΤΕΝΑΣ - ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑΣ:

- 1): Τακτικό Μέλος
- 2): Αναπληρωματικό Μέλος

Γ. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ:

- 1): Τακτικό Μέλος
- 2): Αναπληρωματικό Μέλος

Η επιτροπή θα συνεδριάζει μία φορά κάθε δύο μήνες ή νωρίτερα εάν αυτό κριθεί αναγκαίο από την πορεία του έργου.

Έργο της επιτροπής είναι α) Έγκριση του απολογισμού των πεπραγμένων, β) Εξέταση τυχόν προβλημάτων που προκύπτουν κατά την υλοποίηση της συγκεκριμένης σύμβασης και λήψη συγκεκριμένων αποφάσεων για την επίλυσή τους. γ) Παραλαβή των φάσεων των σχεδίων καθώς και των ολοκληρωμένων ενεργειών.

Πρόεδρος της Επιτροπής είναι ο εκπρόσωπος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος ή ο νόμιμος αναπληρωτής του.

Η Επιτροπή συγκαλείται το αργότερο σε 15 ημέρες από την υπογραφή της παρούσας Προγραμματικής, με ευθύνη του Προέδρου της.

Οι αποφάσεις πρέπει να είναι αιτιολογημένες και δεσμεύουν τους συμβαλλόμενους φορείς. Επίσης με έγγραφη εξουσιοδότηση, ένα μέλος της Κοινής Επιτροπής μπορεί να εκπροσωπεί ένα μόνο απ' τα απόντα μέλη της.

Άρθρο 11

Καταγγελία της Σύμβασης

Ρητά συμφωνείται ότι στην περίπτωση κατά την οποία ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη δεν εκπληρώνει ή εκτελεί πλημμελώς τις υποχρεώσεις του, το άλλο μέρος μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση μετά από εισήγηση ενός μέλους της Επιτροπής Παρακολούθησης του άρθρου 10 της παρούσας.

ΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΛΗ

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ο ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ Π.Ε. ΗΛΕΙΑΣ**

ΚΑΦΥΡΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

**ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΚΡΕΣΤΕΝΑΣ - ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑΣ
Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ**

ΜΠΑΛΙΟΥΚΟΣ ΔΙΟΝΥΙΟΣ

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ**

ΠΛΑΤΑΝΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

3. Ορίζει ως τακτικό μέλος στην κοινή επιτροπή παρακολούθησης του ανωτέρω έργου , σύμφωνα με το άρθρο 10 της Προγραμματικής Σύμβασης, τον κ. Μιχαλόπουλο Νικόλαο, Περιφερειακό Σύμβουλο Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας με αναπληρωτή τον κ. Χριστοδουλόπουλο Χρήστο, Περιφερειακό Σύμβουλο της ίδιας Περιφερειακής Ενότητας .

4. Εγκρίνει την εγγραφή στους ΚΑΠ 2012 της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας το ποσό των 36.900,00€ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.,για το σκοπό αυτό.

5. Εξουσιοδοτεί τον Αντιπεριφερειάρχη Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας κ.Χαράλαμπο Καφύρα για την υπογραφή της ανωτέρω σύμβασης.

Το παρόν Πρακτικό αφού συντάχθηκε, διαβάστηκε και βεβαιώθηκε, υπογράφεται ως ακολούθως :

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΠΙΕΤΑΣ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΤΑ ΜΕΛΗ